

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

NK-KSE.431.1.45.2023.KK

Wrocław, dnia 16 stycznia 2024 r.

Pan
Marcin Szczurowski
Przewodniczący
Rady Gminy Kondratowice

Wystąpienia pokontrolne

Na podstawie art. 258 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – *Kodeks postępowania administracyjnego*¹ oraz imiennych upoważnień² Wojewody Dolnośląskiego z dnia 5 lipca 2023 r., zespół kontrolujący z Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w składzie: Kamila Konopko – referent prawno-administracyjny (przewodnicząca zespołu), Tomasz Szmich – starszy inspektor wojewódzki (członek zespołu) w dniach od 9 października 2023 r. do 23 listopada 2023 r. przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Radzie Gminy Kondratowice, z siedzibą ul. Nowa 1, Kondratowice, 57-150 Prusy.

Kontrolę organizacji przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków przeprowadzono w zakresie zgodności sposobu rejestracji i przechowywania skarg i wniosków z wymogami art. 254 k.p.a., prawidłowości terminów przyjmowania obywateli w sprawach skarg i wniosków oraz analizy przebiegu załatwiania skarg i wniosków.

Tematyka kontroli obejmowała przyjmowanie, rozpatrywanie i załatwianie skarg i wniosków w okresie od 1 stycznia 2021 r. do dnia kontroli. Kontrolę przeprowadzono w oparciu o plan kontroli na II półrocze 2023 r., zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 22 czerwca 2023 r.

Ustalono, że obecnie funkcję Przewodniczącego Rady Gminy Kondratowice pełni Pan Marcin Szczurowski wybrany w drodze uchwały nr XXXVIII/234/2021 Rady Gminy Kondratowice z dnia 29 lipca 2021 r. W okresie objętym kontrolą funkcję przewodniczącego Rady Gminy Kondratowice pełnił też Pan Henryk Muszyński wybrany w drodze uchwały nr I/1/20218 Rady Gminy Kondratowice z dnia 20 listopada 2018 r.

[dowód: akta kontroli str. 29-30]

Ocena działalności jednostki kontrolowanej w zakresie objętym kontrolą została dokonana na podstawie ustalonego stanu faktycznego, w oparciu o udostępnione w toku wykonywania czynności kontrolnych dokumenty oraz złożone wyjaśnienia kontrolowanego.

Wykonywanie zadań w przedmiocie organizacji przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków przez Radę Gminy Kondratowice oceniam negatywnie.

Powyzszą ocenę uzasadniam następująco.

¹ T. jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 775, dalej jako: k.p.a.

²Upoważnienia znak: NK-KSE.0030.72.2023.KK, NK-KSE.0030.73.2023.KK.

Organizacja przyjmowania, rozpatrywanie i załatwianie skarg i wniosków.

Tryb przyjmowania skarg i wniosków w Radzie Gminy Kondratowice zgodnie ze złożonymi wyjaśnieniami, reguluje uchwała Rady Gminy Kondratowice nr VII/34/2019 z dnia 12 czerwca 2019 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Kondratowice³.

[dowód: akta kontroli str. 42-60]

Zgodnie z art. 253 § 2 k.p.a. kierownicy organów lub wyznaczeni przez nich zastępcy obowiązani są przyjmować obywateli w sprawach skarg i wniosków co najmniej raz w tygodniu. Kontrola wykazała, iż Przewodniczący Rady Gminy przyjmuje interesantów w sprawach skarg i wniosków w środy w godz. 15.⁰⁰ do 15.³⁰.

Jednocześnie ustalono, iż informacja o przyjmowaniu interesantów umieszczona jest w widocznym miejscu w siedzibie organu. Ustalono, iż Urząd Gminy w Kondratowicach czynny jest poniedziałki, wtorki, czwartki w godzinach od 7³⁰ do 15³⁰, w środy w godzinach od 7³⁰ do 17⁰⁰, w piątki w godzinach od 7³⁰ do 14⁰⁰.

Zgodnie zaś z normą art. 253 § 3 k.p.a., *dni i godziny przyjęć obywateli powinny być dostosowane do potrzeb ludności, przy czym przynajmniej raz w tygodniu przyjęcia powinny odbywać się w ustalonym dniu po godzinach pracy.* Cytowany przepis art. 253 § 3 k.p.a. wprost wskazuje na obowiązek ustalenia – czyli wyznaczenia – dnia przyjęć obywateli w sprawach skarg i wniosków po godzinach pracy urzędu obsługującego dany organ administracji publicznej. Przy czym należy uwzględnić, że dniem tym może być dzień, w którym dany urząd pracuje w godzinach późniejszych niż w pozostałe dni tygodnia – w zakresie tych godzin.

Powyższe świadczy o tym, iż Rada Gminy Kondratowice realizuje obowiązek wynikający z art. 253 § 2 i 3 k.p.a.

[dowód: akta kontroli str. 74-74]

W wyniku kontroli stwierdzono, iż kontrolowany organ wywiązał się z obowiązku określonego w art. 18 b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,⁴ dalej u.s.g., w zw. z art. 15 ustawy z 11 stycznia 2018 r.⁵ i powołał w dniu 12 czerwca 2019 r. Komisję Skarg, Wniosków i Petycji⁶. Ustalono także, że Rada Gminy Kondratowice uchwałą z dnia 9 grudnia 2021 r. nr XLIII/279/2021 w sprawie ustalenia składów osobowych komisji Rady Gminy Kondratowice zmieniła skład osobowy Komisji Skarg, Wniosków i Petycji.

[dowód: akta kontroli str. 33-37]

W Biurze Rady Gminy Kondratowice pracownikiem wyznaczonym do obsługi skarg i wniosków rozpatrywanych przez Radę zgodnie z zakresem obowiązków i uprawnień z dnia 5 lipca 2023 r. jest pracownik zatrudniony na stanowisku specjalista: ds. obsługi biura rady i kadr.

[dowód: akta kontroli str. 40-41]

Zgodnie z § 34 ust. 2 Zarządzenia nr 109/G/2018 Wójta Gminy Kondratowice z dnia 30 listopada 2018 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Kondratowicach skargi i wniosku podlegają obowiązkowej rejestracji w Rejestrze Skarg i Wniosków (RSiW), prowadzonym przez biuro ds. obsługi Rady Gminy i Kadr.

³ Dz.U. Woj. Doln. o z 2019 r. poz. 4174

⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 40.

⁵ Ustawa o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 130 ze zm.).

⁶ Uchwała Rady Gminy Kondratowice nr VII/36/2019 z dnia 12 czerwca 2019 r.

Wobec dokonanych w toku kontroli ustaleń stwierdzono, iż w organie kontrolowanym jest realizowana dyspozycja § 3 ust. 1 Rozporządzenia w sprawie skarg i wniosków, zgodnie z którym *przyjmowanie i koordynowanie rozpatrywania skarg i wniosków powierza się wyodrębnionej komórce organizacyjnej lub imiennie wyznaczonym pracownikom.*

[dowód: akta kontroli str. 36-38, 83-118]

Ustalenia kontroli wskazują, że kontrolowany organ prowadzi rejestr: „Biuro Rady Spis Skarg”. Z nadesłanych wyjaśnień wynika, że przedmiotowy rejestr dotyczy zarówno skarg, jak i wniosków. Rejestr prowadzony jest dla każdego roku odrębnie.

W rejestrze zapisywane są skargi i wnioski rozpatrywane bezpośrednio oraz przekazywane wg właściwości. Prowadzenie wspólnego rejestru jest niezgodne z jednolitym rzeczowym wykazem akt organów gminy i związków międzygminnych oraz urzędów obsługujących te organy i związki ⁷.

Rejestr powinien być prowadzony pod symbolem 1510 dla skarg i wniosków rozpatrywanych bezpośrednio, a dla skarg i wniosków przekazanych do rozpatrzenia według właściwości powinien być prowadzony osobno rejestr oznaczony symbolem 1511 lub spis spraw oznaczony symbolem 1511.

Ponadto w przypadku zarejestrowania skargi/wniosku w niewłaściwym rejestrze lub zarejestrowania w rejestrze pism, których kwalifikacja uległa następnie zmianie, należy taki wpis wykreślić oraz dokonać odpowiedniej adnotacji o przyczynie wykreślenia.

[dowód: akta kontroli str. 78-82]

W trakcie postępowania kontrolnego organ kontrolowany pismem OR.07.104.2023.AS z dnia 9 listopada 2023 r. poinformował, że w okresie objętym kontrolą nie prowadzono spisu spraw prowadzonych pod symbolem klasyfikacji 1511 spis skarg i wniosków przekazanych do załatwienia według właściwości oznaczonych symbolem 1511.

[dowód: akta kontroli str. 163-164]

Równocześnie zauważyć należy, że dokumenty związane ze skargami/wnioskami, które są przekazywane do organów właściwych zgodnie z JRWA powinny, także być oznaczone symbolem 1511, a ze skargami/wnioskami rozpatrywanymi bezpośrednio symbolem 1510. W trakcie analizy dokumentów zauważono, że przy rozpatrywaniu skarg i wniosków w dokumentach nie zastosowano właściwych oznaczeń.

Przykłady: w piśmie z dnia 12 września 2023 r. informującym skarżącą o niezłaatwieniu skargi w terminie organ nie zastosował sygnatury sprawy - dot. skargi S/4/2023 [rej.3/2023], w piśmie z dnia 7 czerwca 2023 r., którym przesłano uchwałę w sprawie rozpatrzenia skargi zastosowano sygnaturę OR.07.42.2023.AS zamiast z symbolem 1510 – dot. skargi S/3/2023 [rej.2/2023].

[dowód: akta kontroli str. 89-156]

Jednocześnie wskazać należy, iż na organy, do których wpływają skargi/wnioski nałożono obowiązek prowadzenia rejestru skarg i wniosków, w sposób ułatwiający kontrolę przebiegu i terminów załatwiania poszczególnych skarg i wniosków (art. 254 k.p.a.). Zatem zapisy rejestru skarg i wniosków powinny odzwierciedlać stan faktyczny, wynikający z prowadzonej dokumentacji skargowej/wnioskowej. Z zapisów rejestru powinno wynikać, kto

⁷ Jednolity rzeczowy wykaz akt organów gminy i związków międzygminnych oraz urzędów obsługujących te organy i związki stanowiący załącznik nr 2 do Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. z 2011 r., nr 14, poz. 67), dalej: JRWA.

i kiedy złożył skargę lub wniosek, jaki jest jej/jego przedmiot, oraz w jaki sposób i kiedy została/- ł załatwiona/-y.

Ustalono, że rejestr skarg i wniosków Rady Gminy Kondratowice prowadzony jest w sposób czytelny oraz w większości zawiera wymagane informacje.

W trakcie kontroli zauważono, że w rejestrze z 2021 r. oraz z 2022 r. dane w kolumnie „data odpowiedzi” nie zostały uzupełnione, co utrudnia kontrolę terminowości załatwiania przez organ skarg i wniosków. [dowód: akta kontroli str. 78-82]

Ponadto zauważono rozbieżność pomiędzy zapisami rejestru a uchwałą. Z uchwały nr LXII/383/2023 Rady Gminy Kondratowice z dnia 22 lutego 2023 wynika, że skarga S/1/2022, [rej. z 2021 – brak numeru porządkowego] została uznana za bezzasadną, a w rejestrze jest zapis, że jest zasadna. [dowód: akta kontroli str. 81, 127]

Postępowania skargowo-wnioskowe:

Jak stanowi art. 222 k.p.a. *o tym, czy pismo jest skargą albo wnioskiem, decyduje treść pisma, a nie jego forma zewnętrzna.* Czynności kontrolne wykazały, iż w poddanych ocenie postępowaniach, Rada Gminy Kondratowice prawidłowo kwalifikowała pisma jako skargi powszechne oraz identyfikowała organ właściwy do prowadzenia postępowania w sprawie. Stwierdzono także, iż w toku rozpatrywania skarg powszechnych w sprawie każdorazowo wypowiadała się Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Kondratowice.

W rejestrze: „Biuro Rady Spis Skarg” Rady Kondratowice (obejmujących okresie od 1 stycznia 2021 r. do dnia kontroli) zarejestrowano łącznie 15 skarg i 0 wniosków. Z czego 12 skarg rozpatrywanych bezpośrednio oraz 3 skargi, które powinny zostać przekazane do rozpatrzenia według właściwości. [dowód: akta kontroli str. 78-82]

Skargi/wnioski załatwione bezpośrednio.

W toku kontroli zweryfikowano prawidłowość i rzetelność zamieszczenia w zawiadomieniach wszystkich elementów określonych normą art. 238 § 1 k.p.a.⁸.

Ustalono, że w latach 2021 – 2022:

- postępowania skargowe, kończyły się protokołem z posiedzenia Komisji, Skarg, Wniosków i Petycji,
- Rada Gminy Kondratowice nie podejmowała uchwał w sprawie rozpatrzenia skarg, które do niej wpłynęły,
- nie zostały wysłane zawiadomienia do skarżących o sposobie załatwienia skargi,
- nie zastosowano pouczenia o treści art. 239 k.p.a.

⁸ Zgodnie z art. 238 § 1 k.p.a.: *Zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi powinno zawierać: oznaczenie organu, od którego pochodzi, wskazanie, w jaki sposób skarga została załatwiona, oraz podpis z podaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego osoby upoważnionej do załatwienia skargi. Zawiadomienie o odmownym załatwieniu skargi powinno zawierać ponadto uzasadnienie faktyczne i prawne oraz pouczenie o treści art. 239.*

Zgodnie z treścią art. 14 § 1a k.p.a.: *Pisma utrwalone w postaci elektronicznej opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym lub kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną organu administracji publicznej ze wskazaniem w treści pisma osoby opatrującej pismo pieczęcią. [przepis wszedł w życie w dniu 05.10.2021 r.]*

W związku z powyższymi ustaleniami uznać należy, że w latach 2021 – 2022 Rada Gminy Kondratowice nie realizowała postanowień/ regulacji wynikających art. 238 k.p.a.

[dowód: akta kontroli str. 89- 135]

Jednocześnie zauważyć należy, że od 2023 r. Rada Gminy Kondratowice zaczęła rozpatrywać skargi w formie uchwały. [dowód: akta kontroli str. 127-128, 139-144]

Podczas kontroli zauważono, iż sporządzone zawiadomienia o sposobie załatwienia skarg nie zawierają wszystkich elementów określonych tym przepisem, na co wskazują następujące ustalenia:

- w przypadku skargi S/1/2022 [rej.1/2022] oraz S/3/2023 [rej.2/2023] w zawiadomieniu o sposobie załatwienia skargi nie zawarto pouczenia o treści art. 239 k.p.a.

[dowód: akta kontroli str. 127-135, 139-150]

- w przypadku skargi S/1/2022 [rej.1/2022] oraz S/3/2023 [rej.2/2023], Rada Gminy Kondratowice w *zawiadomieniach o sposobie załatwienia skargi/wniosku*, wyrażonych w formie uchwały oraz załączonym do niej uzasadnieniu - nie uzasadniła swojego stanowiska o bezzasadności skargi.

Należy zauważyć, iż w uzasadnieniach do podejmowanych uchwał wskazywano m. in., że: „(...) Komisja postanowiła rekomendować Radzie Gminy Kondratowice uznanie skargi za bezzasadną.” [uzasadnienie do uchwały nr LXII/383/2023], „Komisja po zapoznaniu się ze skargą oraz złożonymi wyjaśnieniami postanowiła jednomyślnie rekomendować Radzie Gminy Kondratowice uznanie skargi za bezzasadną.” [uzasadnienie do uchwały nr LXVI/4033/2023]. Brak w tych uzasadnieniach konkluzji, iż to Rada Gminy Kondratowice dokonała takiego rozstrzygnięcia, a także brak wskazania przesłanek, jakie wzięła pod uwagę podejmując decyzję o uznaniu skargi za bezzasadną. Stanowiska: Komisji i Rady Gminy nie są bowiem tożsame. W tym miejscu należy zauważyć, że w świetle art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Rada gminy rozpatruje skargi na działania wójta i gminnych jednostek organizacyjnych; wnioski oraz petycje składane przez obywateli; w tym celu powołuje komisję skarg, wniosków i petycji. Stwierdzić zatem należy, że Komisja Skarg, Wniosków i Petycji jest jedynie ciałem doradczym (opiniodawczym) Rady Gminy Kondratowice, nie zaś podmiotem uprawnionym do podejmowania w imieniu Rady rozstrzygnięć w sprawie rozpatrzenia skargi ani do sformułowania uzasadnienia faktycznego i prawnego, o którym mowa w art. 238 § 1 k.p.a. Oznacza to, że w przypadku uchwały uznającej skargę za bezzasadną uzasadnienie takiej decyzji powinno znaleźć się w treści uchwały bądź uzasadnieniu do uchwały, zawierającym wytlumaczenie danego rozstrzygnięcia. Uzasadnienie do uchwały ze względu na konieczność spełnienia wymogu zawartego w przepisie art. 238 § 1 k.p.a. powinno być integralną częścią takiej uchwały. Tak więc, podjęcie uchwały, do której zostało załączone stanowisko Komisji Skarg, Wniosków i Petycji zamiast uzasadnienia Rady Gminy Kondratowice nie stanowi prawidłowej realizacji obowiązku określonego w art. 238 § 1 k.p.a. Skoro skarga wniesiona została w ramach regulacji działu VIII k.p.a., to przy jej rozpoznaniu Rada Gminy Kondratowice zobowiązana była do stosowania obowiązujących w tym względzie przepisów.

Brak w zawiadomieniach i uzasadnieniach konkluzji, iż to Rada Gminy Kondratowice dokonała takiego rozstrzygnięcia, a także brak wskazania przesłanek, jakie wzięła pod uwagę podejmując decyzję o uznaniu skargi za bezzasadną⁹. Stanowiska: Komisji i Rady Gminy nie

⁹ Uchwała nr LXII/383/2023 - S/1/2022 [rej.1/2022], akta kontroli str. 127-128, uchwała nr LXVI/4033/2023 - S/3/2023 [rej.2/2022], akta kontroli str. 139-140.

są bowiem tożsame. *W tym miejscu należy zauważyć, że w świetle art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym¹⁰ Rada gminy rozpatruje skargi na działania wójta i gminnych jednostek organizacyjnych; wnioski oraz petycje składane przez obywateli; w tym celu powołuje komisję skarg, wniosków i petycji.* Stwierdzić zatem należy, że Komisja Skarg, Wniosków i Petycji jest jedynie ciałem doradczym (opiniodawczym) Rady Gminy, nie zaś podmiotem uprawnionym do podejmowania w imieniu Rady rozstrzygnięć w sprawie rozpatrzenia skargi ani do sformułowania uzasadnienia faktycznego i prawnego, o którym mowa w art. 238 § 1 k.p.a. Oznacza to, że w przypadku uchwały uznającej skargę za bezzasadną uzasadnienie takiej decyzji powinno znaleźć się w treści uchwały bądź uzasadnienia do uchwały, zawierającego wytlumaczenie danego rozstrzygnięcia. Uzasadnienie do uchwały ze względu na konieczność spełnienia wymogu zawartego w przepisie art. 238 § 1 k.p.a. powinno być integralną częścią takiej uchwały. Tak więc, **podjęcie uchwały, do której zostało załączone stanowisko Komisji Skarg, Wniosków i Petycji zamiast uzasadnienia Rady Gminy Kondratowice nie stanowi prawidłowej realizacji obowiązku określonego w art. 238 § 1 k.p.a.** Skoro skarga wniesiona została w ramach regulacji działu VIII k.p.a., to przy jej rozpoznaniu Rada zobowiązana była do stosowania obowiązujących w tym względzie przepisów k.p.a., czego jednak nie uczyniła.

W oparciu o dokumentację skargowo-wnioskową ustalono, iż uzasadnienia do ww. uchwał zawierały uzasadnienie faktyczne, jednakże stanowiło one jedynie zacytowaną opinię Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, gdyż Rada nie przyjęła jej w sposób jednoznaczny i wiążący, jako swojego stanowiska. Nie zawierały uzasadnienia prawnego.

Skargi/wnioski przekazane według właściwości.

W trakcie postępowania kontrolnego ustalono, że nie prowadzono osobnego rejestru dla skarg i wniosków przekazanych do rozpatrzenia według właściwości oznaczonego symbolem 1511 lub spis spraw oznaczonego symbolem 1511.

W rejestrze: „Biuro Rady Spis Skarg” (obejmujących okresie od 1 stycznia 2021 r. do dnia kontroli) zarejestrowano 3 skargi, które powinny zostać przekazane do załatwienia według właściwości. Ocenie zostały poddane 3 skargi¹¹. [dowód: akta kontroli str. 109-119]

W toku kontroli zweryfikowano prawidłowość i rzetelność sporządzania i przekazywania zawiadomień o przekazaniu skargi innym organom według właściwości lub poinformowaniu o organach właściwych.

Z udostępnionych przez organ kontrolowany dokumentów wynika, że Komisja, Skarg, Wniosków i Petycji spotkała się w sprawie rozpatrzenia ww. skarg oraz, że na spotkanie został zaproszony Wójt Gminy Kondratowice (organ właściwy do rozpatrzenia skargi).

Poza protokołem z posiedzenia komisji nie została udostępniona dodatkowa dokumentacja potwierdzająca przekazanie skargi do organu właściwego oraz poinformowanie skarżącego o przekazaniu skargi do organu właściwego lub organach właściwych.

W swoim piśmie z dnia 9 listopada 2023 r. nr OR.07.104.2023.AS Rada Gminy Kondratowice nie udzieliła informacji, czy przekazała ww. skargi i w jaki sposób przekazała skargę do organu właściwego i w jakim terminie. [dowód: akta kontroli str. 163-164]

Brak przekazania ww. skarg do organu właściwego uznano za nieprawidłowość. Pismo/uchwała przekazujące skargę/wniosek powinno zostać przekazane do organu

¹⁰ Tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 40 ze zm., dalej jako: u.s.g.

¹¹ Skarga 8/S/2021 [rej. z 2021 – brak numeru porządkowego], Skarga 9/S/2021 [rej. z 2021 – brak numeru porządkowego], Skarga 10/S/2021 [rej. z 2021 – brak numeru porządkowego].

właściwego lub skarżący/wnioskodawca powinien być poinformowany o organach właściwych na podstawie art. 231 § 1 k.p.a.¹² w przypadku skargi lub 243 § 1 k.p.a.¹³ w przypadku wniosku.

Terminowość w zakresie skarg i wniosków

W związku z brakiem uchwał podjętych przez Radę Gminy Kondratowice w 2021 r. w sprawie w sprawie rozpatrzenia skargi lub przekazaniu skarg do rozpatrzenia wg właściwości a także brakiem zawiadomienia skarżących o sposobie załatwienia skargi lub przekazaniu wg właściwości należy uznać, że skargi nie zostały załatwione w terminie zgodnym z dyspozycją art. 237 § 1 i 2 k.p.a. oraz art. 231 § 1 k.p.a. Dotyczy to 11 skarg zarejestrowanych w rejestrze „Biuro Rady Spis Skarg” Rady Kondratowice w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r., w tym 8 skarg¹⁴ rozpatrywanych przez organ oraz 3 skargi¹⁵, które powinny zostać przekazane wg właściwości. [dowód: akta kontroli str. 78-79, 83-126, 157-164]

Ponadto w wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, w okresie od 1 stycznia 2022 r. do dnia kontroli do Rady Gminy Kondratowice wpłynęły 4 skargi. W tym 1 skarga została pozostawiona bez rozpoznania¹⁶, 2 skargi zostały rozpatrzone z naruszeniem terminu z art. 237 § 1 i 2 k.p.a.¹⁷, a 1 skarga¹⁸ jest aktualnie w trakcie rozpatrywania przez Radę Gminy Kondratowice. [dowód: akta kontroli str. 80-81, 127-164]

Skarga S/1/2022 [rej.1/2022] – nie został zachowany termin z art. 237 § 1 k.p.a., skarga wpłynęła do organu w dniu 26 października 2022 r., uchwała Rady Gminy Kondratowice nr LXII/383/2023 została podjęta w dniu 22 lutego 2023 r. Brak informacji czy do skarżącego i w jakim terminie została wysłana informacja o sposobie załatwienia skargi. Nie wyznaczono nowego terminu załatwienia skargi na podstawie art. 36 k.p.a.

[dowód: akta kontroli str. 81, 127-135]

Należy zauważyć, iż samo podjęcie uchwały przez Radę w sprawie rozpatrzenia skargi nie stanowi prawidłowej realizacji dyspozycji art. 237 § 1 i 3 k.p.a. w zw. z art. 238 § 1 k.p.a. Strona skarżąca ma prawo otrzymać zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi (którego załącznikiem jest uchwała) **bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w ciągu miesiąca** od dnia złożenia skargi.

Skarga S/3/2023 [rej.2/2023] – nie został zachowany termin z art. 237 § 1 k.p.a., Skarga wpłynęła do organu w dniu 12 kwietnia 2023 r., uchwała Rady Gminy Kondratowice nr LXVI/403/2023 została podjęta w dniu 31 maja 2023 r. Pismo informujące o sposobie załatwienia skargi zostało podpisane w dniu 7 czerwca 2023 r. Nie wyznaczono nowego terminu załatwienia skargi na podstawie art. 36 k.p.a.

¹² Zgodnie z art. 231 § 1 k.p.a.: *Jeżeli organ, który otrzymał skargę, nie jest właściwy do jej rozpatrzenia, obowiązany jest niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie siedmiu dni, przekazać ją właściwemu organowi, zawiadamiając równocześnie o tym skarżącego, albo wskazać mu właściwy organ.*

¹³ Zgodnie z art. 243 § 1 k.p.a.: *Jeżeli organ, który otrzymał wniosek, nie jest właściwy do jego rozpatrzenia, obowiązany jest w ciągu siedmiu dni przekazać go właściwemu organowi. O przekazaniu wniosku zawiadamia się równocześnie wnioskodawcę.*

¹⁴ Skarga 1/S/2021 [rej.1/2021], Skarga 2/S/2021 [rej.2/2021], Skarga 3/S/2021 [rej.3/2021], Skarga 4/S/2021 [rej.4/2021], Skarga 5/S/2021 [rej.5/2021], Skarga 6/S/2021 [rej.6/2021], Skarga 7/S/2021 [rej.7/2021], Skarga SK/11/2021 [rej. z 2021 – brak numeru].

¹⁵ Skarga 8/S/2021 [rej. z 2021 – brak numeru porządkowego], Skarga 9/S/2021 [rej. z 2021 – brak numeru porządkowego], Skarga 10/S/2021 [rej. z 2021 – brak numeru porządkowego].

¹⁶ Skarga S/2/2023 [rej.1/2023].

¹⁷ Skarga S/1/2022 [rej.1/2022], Skarga S/3/2023 [rej.2/2023].

¹⁸ Skarga S/4/2023 [rej.3/2023].

[dowód: akta kontroli str. 80, 139-150]

W przypadku skargi S/4/2023 [rej.3/2023] ustalona, że organ, co prawda poinformował skarżącą o niezafatwieniu skargi w terminie zgodnie z dyspozycją art. 36 k.p.a., jednak w piśmie do skarżącej:

- nie wskazano nowego terminu załatwienia skargi,
- przywołano błędną podstawę prawną (skargi rozpatrywane są w terminie zgodnym z regulacją art. 237 k.p.a., a nie jak podano w zawiadomieniu - w terminie przewidzianym w art. 35 k.p.a.¹⁹),
- pismo zostało sporządzone po terminie określonym w art. 237 k.p.a (skarga wpłynęła do organu 8 sierpnia 2023 r. a pismo informujące skarżącą o nierozpatrzeniu skargi w terminie zostało podpisane 12 września 2023 r.). [dowód: akta kontroli str. 152-156]

Podsumowując należy pamiętać, że w razie niezafatwienia skargi w terminie miesiąca, określonym w art. 237 § 1 k.p.a., organ jest obowiązany zawiadomić skarżącego, podając przyczyny zwłoki, **wskazując nowy termin załatwienia** sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia (art. 237 § 4 k.p.a. w zw. z art. 36 § 1 k.p.a.). Informacja do osoby skarżącej o niezafatwieniu skargi w terminie powinna zostać udzielona w terminie miesiąca od daty wpływu skargi do organu lub od daty jaka została wskazana we wcześniejszych pismach wskazujących nowy termin załatwienia skargi.

Ponadto dyspozycja art. 231 § 1 k.p.a. wskazuje, że jeżeli organ, który otrzymał skargę, nie jest właściwy do jej rozpatrzenia, obowiązany jest **niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie siedmiu dni**, przekazać ją właściwemu organowi, zawiadamiając równocześnie o tym skarżącego, albo wskazać mu właściwy organ. Czynności te powinny zostać podjęte niezwłocznie (równocześnie do organu, jak i skarżącego lub tylko do skarżącego, gdy wskazujemy mu właściwy organ), nie później niż w terminie 7 dni od daty otrzymania skargi.

Wystąpienia pokontrolne sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przekazano Przewodniczącemu Rady Gminy Kondratowice.

Mając na uwadze powyższe ustalenia kontroli, należy podjąć następujące działania, celem wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości w ramach kontrolowanych zadań:

1. Prowadzić pod symbolem 1510 rejestr dla skarg i wniosków rozpatrywanych bezpośrednio, a dla skarg i wniosków przekazanych do rozpatrzenia według właściwości prowadzić osobno rejestr oznaczony symbolem 1511 lub spis spraw oznaczony symbolem 1511.
2. Prowadzić rejestr skarg i wniosków w sposób ułatwiający kontrolę przebiegu i terminów załatwiania poszczególnych skarg i wniosków, do czego obliuguje art. 254 k.p.a., w szczególności zapewnić, aby zapisy rejestru odzwierciedlały sposób załatwienia sprawy przez organ oraz były zgodne z aktami prowadzonych postępowań skargowych /wnioskowych.

¹⁹ Postępowanie skargowo – wnioskowe uregulowane w Dziale VIII k.p.a. ma charakter odrębny od postępowania administracyjnego, a do czynności podejmowanych w tym postępowaniu nie stosuje się przepisów Działu II k.p.a. (z jednym wyjątkiem wynikającym z art. 237 § 4 k.p.a., odsyłającym do stosowania przepisów art. 36-38 k.p.a.).

3. Prowadzić postępowania skargowo-wnioskowe pod prawidłową sygnaturą, zgodną z Jednolitym rzeczowym wykazem akt organów gminy i związków międzygminnych oraz urzędów obsługujących te organy i związki.
4. W przypadku braku właściwości, przekazywać skargi innemu organowi, odrębnym pismem, celem wypełnienia obowiązku z art. 231 § 1 k.p.a. w związku z art. 14 k.p.a.
5. Zapewnić niezwłoczne, nie później jednak niż w terminie 7 dni, przekazywanie skarg do organów właściwych oraz informowanie skarżącego o przekazaniu skargi zgodnie z dyspozycją art. 231 k.p.a.
6. Załatwiać skargi/wnioski w terminie wskazanym w art. 237 § 1 k.p.a., a w przypadku niedochowania miesięcznego terminu przewidzianego do załatwienia skargi/wniosku, określonego w art. 237 § 1 k.p.a., informować skarżącego w terminie miesiąca, zgodnie z dyspozycją art. 237 § 4 k.p.a. w zw. z art. 36 § 1 k.p.a., o nowym terminie załatwienia skargi, podając przyczyny zwłoki oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia.
7. Rozpatrywać skargi/wnioski w formie uchwały Rada Gminy Kondratowice.
8. Uzasadniać jednoznacznie w uchwale, że to jest stanowisko Rady, a nie Komisji Skarg, Wniosków i Petycji.
9. Zawiadamiać skarżących/wnioskodawców o sposobie załatwienia skargi/wniosku zgodnie z treścią art. 238 k.p.a.
10. Stosować pouczenia z art. 239 k.p.a. w sytuacjach, gdy skarga zostanie uznana za bezzasadną.

Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej wnoszę o poinformowanie o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań, w terminie do dnia 16 lutego 2024 r.

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI
Maciej Awizer
Maciej Awizer

